

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/36024
GK. 79

Sayı : 56020453/2014-610.01-14/1113/1997
Konu : Yazılı soru önergesi

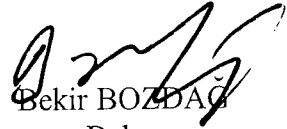
25/08/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 06/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-157913 sayılı yazı,
b) 06/02/2014 tarihli ve 96/182 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36024 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-14/1110/1994
Konu : Yazılı soru önergesi

25. /08. /2014

Sayın Ayşe Nedret AKOVA
Balıkesir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36024 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Çocuk kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 11. maddesinde,

"(1) Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı ceza infaz kurumlarına nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.

(2) Oniki-onsekiz yaş grubu çocuklar, cinsiyetleri ve fizikî gelişim durumları göz önüne alınarak bu kurumların ayrı ayrı bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının çocuklara ayrılan bölümlerine yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı ceza infaz kurumlarının bir bölümünde veya diğer kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

(4) Bu kurumlarda çocuklara eğitim ve öğretim verilmesi ilkesine tam olarak uyulur."

2- "Çocuk eğitimevleri" kenar başlıklı 15. maddesinde,

"(1) Çocuk eğitimevleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amaçları güdülerek yerine getirildiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz; kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

(2) Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden ve onsekiz yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından yirmibir yaşını bitirinceye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

(3) Haklarında tutuklama kararı bulunanlar ile 11 inci madde kapsamına girenler hariç olmak üzere, bu tesislerde bulunan çocuk hükümlüler kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmezler."

3- "Tutuklama kararının yerine getirildiği kurumlar" kenar başlıklı 111. maddesinin üçüncü fıkrasında,

"Kadın, çocuk ve gençlik tutukevleri müstakil olarak kurulabilir. Tutuklular, tutukevlerinde veya maddî olanak bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının tutuklulara ayrılan bölümlerinde, büyükler, kadınlar, gençler, çocuklar olmak üzere ve suç türleri de gözetilerek ayrı yerlerde barındırılırlar."

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

II- 5275 sayılı Kanunun 3. maddesinde, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amacın, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak; hükümlünün yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmak olduğu belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

Çocuklara eğitim öğretim verilmesinin temel ilke olduğu ceza infaz kurumlarında, resmî, özel ve gönüllü kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliği çerçevesinde, çocuğun yüksek yararı gözetilerek, tutuklu ve hükümlü çocuklara yönelik eğitim ve iyileştirme faaliyetleri yapılmakta ve bu faaliyetler kurumlarda bulunan öğretmen, psikolog ve sosyal hizmet uzmanları tarafından yerine getirilmektedir.

Kurumlarda birinci kademe okuma yazma ve ikinci kademe eğitimi kursları, örgün ve yaygın eğitime hazırlık ve destek kursları, açık ilköğretim okulu ve açık öğretim lisesi sınavları, üniversite giriş sınavları, meslek eğitimi kursları, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, kitaplık ve kütüphane faaliyetleri, psiko-sosyal hizmet servisi faaliyetleri yürütülmektedir.

Eğitim ve öğretim faaliyetleriyle birlikte yürütülen diğer çalışmalar psiko-sosyal servisler tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda kurum uzmanları tarafından, bireysel ya da grup çalışmaları yoluyla çocukların daha sağlıklı ve uyumlu bireyler olmaları yönünde onları destekleyecek "Alkol, Sigara ve Madde Bağımlılığı", "Kişisel Gelişim", "Güvenli Davranış", "Aile Eğitimi", "İyiye Doğru Öfke Kontrol", "Cinsel İstismara Yaklaşım" programları uygulanmaktadır.

Öte yandan, 2008 yılından itibaren başlayan çalışmalar sonucunda, çocuk hükümlü ve tutuklulara yönelik yürütülen hizmetlere ilişkin ölçme ve değerlendirme araçlarının geliştirilmesi, onların etkin yönetilmesini sağlayacak bir modelin oluşturulması ile hizmetlerin etkili ve nitelikli izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik "Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS)" geliştirilmiştir. Proje kapsamında geliştirilecek olan sistem içinde yer alan ARDEF (Araştırma-Değerlendirme Formu) ile her hükümlünün bireysel olarak değerlendirilmesi, risk düzeyinin saptanması ve bu duruma uygun bireysel iyileştirme planının yapılması amaçlanmaktadır. Bu bireysel iyileştirme planının belirli dönemlerde gözden geçirilerek izleme ve takibi gerçekleştirilecektir. Bu izleme ve değerlendirme ışığında hükümlünün erken salıverilmesi gibi yararına olabilecek planlamalar yapılmaktadır.

Son olarak, geliştirilen "Etkin Hükümlü Yönetim Modeli" ile hükümlünün kuruma kabulü, gözlem ve sınıflandırılması, kurum yaşamı, iyileştirme faaliyetleri, ailenin sürece katılımı, yönetimsel uygulamalar, salıverilme sürecine ilişkin düzenlemeler de yapılacaktır. Söz konusu projenin devamının sağlanması ve sistemin yaygınlaştırılması amacıyla Avrupa Birliğinin malî ve UNICEF'in teknik desteğiyle 2012-2014 yılları arasında "Çocuklar İçin Adalet" projesi yürütülmektedir.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında barındırılan çocuklara ilişkin mevcut durumun tespit edilerek, elde edilen veriler ışığında çocuk suçluluğuna yol açan faktörlerin belirlenmesi, suç davranışının önlenmesi ya da tekrar suça yönelmeyi en aza indirecek rehabilitasyon sürecinde yeni yaklaşım modellerinin oluşturulması için gerekli alt yapının kurulması ve uzun vadede sosyal politika geliştirilmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Bu amaca matuf çocuk suçluluğu alanında bilimsel araştırmalar yürütmek

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

üzere üniversiteler ve araştırma yapan diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda 2012 yılı içinde de toplam 8 araştırmaya izin verilmiştir.

III- Çocuklara ilişkin gerek ulusal ve gerekse uluslararası mevzuatta, çocukların yetişkinlerden, tutukluların da hükümlülerden ayrı olarak tutulmaları gerekliliği hükmüne bağlanmıştır. Bu konudaki hukukî düzenlemeler çerçevesinde, tutuklu çocuklar kendilerine ait kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk kapalı ceza infaz kurumunun olmadığı illerde, yetişkin ceza infaz kurumlarının çocuklar için ayrılmış bölümlerinde, tutuklu kız çocukları için çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında ayrı bir kısım bulunmadığı takdirde, bunlar da kadın kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılmaktadırlar.

Hükümlü çocukların tamamı çocuk eğitimevlerinde barındırılmakta olup, bu kapsamda hükümlü kız çocukları da İzmir Çocuk Eğitimevine sevk edilmektedir. Yargılaması devam eden tutuklu çocuklar için Ankara, İzmir ve Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları olmak üzere 3 müstakil kapalı ceza infaz kurumu; hükümlü çocuklar için de Ankara ve Denizli/Bozkurt Çocuk Eğitimevi olmak üzere 2 çocuk eğitimevi bulunmaktadır. Diğer taraftan 150 kişi kapasiteli İstanbul Çocuk Eğitimevi ise 17/01/2014 tarihinde hizmete açılmıştır.

Çocukların fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişim özellikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, müstakil çocuk ceza infaz kurumlarının sayısının artırılması amacıyla, 2012-2017 malî yatırım programı kapsamında Diyarbakır, Çorlu, Konya, Hatay, Tarsus ve Kayseri'ye çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumu, İzmir, Elazığ ve Erzurum illerine 140 kişi kapasiteli çocuk eğitimevi yapımı planlanmıştır.

Söz konusu kurumlar fizikî ve mimarî özellikleri itibarıyla çocukların eğitim ve rehabilitasyon faaliyetlerine uygun olarak yapılmakta olup, her üniteye tek kişilik 9 oda bulunmaktadır. Ünitelerde ayrıca, 9 kişinin birlikte zaman geçirdiği, televizyon izleme, yemek yeme, masa tenisi ve benzeri faaliyetlerin yapıldığı ortak yaşam alanı bulunmaktadır. Tutuklu ve hükümlü çocukların barındırıldığı odalarda her birinin kendisine ait tuvaleti, banyosu, çalışma masası, yatağı ve dolabı bulunmakta olup, özel yaşam alanları haricindeki kısımlar modern güvenlik sistemleri ile kontrol edilmektedir.

IV- Adli Tıp Kurumu Başkanlığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Kurumun 6. İhtisas Kurulunda suça sürüklenen çocukların muayene randevularının ve raporlama sürecinin özellikle son bir yıl içinde uzman, raportör ve kurul üyesi eksikliklerinin tamamlanmasıyla oldukça hızlandığı,

Çocuklarda muayene randevusunun 2, raporlama süresinin 1-2 aya düşürüldüğü, bu sürelerin bilimsel teamüllere de uygun olduğu, söz konusu İhtisas Kurulunun mağdur ve suça sürüklenen çocuklarla ilgili olarak bilirkişilik yapması sebebiyle çocuk ve erişkin psikiyatristi, adli tıp uzmanı ve psikolog ekibi olarak çalıştığı ve konusunda uzman olup gerekli duyarlılığa sahip bulunduğu,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan